

2023_Anul Aurel C. POPOVICI (XI):

fiind tineri, studenții erau porniți mai mult spre ceartă?

- societățile ... au trecut cu timpul printr'o criză intelectuală! - s'a născut conștiința?

tribunism

șagunism

România Jună

1884

Mapa jubiliară

2023

Quod bonum, faustum furtunatumque sit!

Programul:

1. Prin ce ar putea întreaga junime română academică desvolta omogen?
2. Prin ce ar putea generațiunea prezentă contribui la generalizarea culturii?
3. În ce direcție să proceadă junimea română spre a putea crea condițiunile unei desvoltări sigure și permanente?
4. Care ram al desvoltării trebuie să atragă ... atențiunea junimii?

O apropiere sufletească mai vie între frații cei reslățiți...!

S'a născut conștiința ...?

Azi orice Român trebuie să lege de numele de student fapta cea mai curată, cea mai vitează și cea mai îndrăzneată pentru neam!

Societățile studențești au trecut cu timpul printr'o criză intelectuală care în adevăr s'a simțit!

Anul tribunistului Aurel. C. Popovici

Serbarea de la Putna a dat prilejul organizării primului Congres al Studenților români. Motivele le regăsim tot în lucrarea „ROMÂNIA JUNĂ (1871-1911) Monografie istorică”- autor istoricul bucovinean Ion Grămadă; continuăm reproducerea: «O apropiere sufletească mai vie între frații cei reslățiți, o cunoaștere mai temeinică a împrejurărilor de viață din deosebitele țări românești și o luptă îndărătnică pentru încetățenirea unei culturi românești unitare între Tisa, Dunăre și Nistru, se impunea numai decât, iar purtătorii noului steag pe care s’au scris aceste credințe mântuitoare, erau viitorii conducători ai neamului: tinerii universitari. Cel care a înțeles mai bine noul crez, și dela care a pornit pentru prima dată ideea unei trainice apropieri frățești între studenții români de pretutindeni, a fost tânărul și genialul student dela universitatea din Viena: *Mihail Eminescu*. Dela dânsul a pornit ideea primului congres studențesc, și „serbarea (dela Putna) nu s’ar fi făcut, dacă el n’ar fi stărunit, ca ea să se facă cu orice preț, pentru ca congresul să fie cu putință”. „S’a născut conștiința”, scrie Eminescu, „că o întrunire a studenților români din toate părțile ar putea să constituie și altceva decât numai o serbare pentru glorificarea trecutului nostru, și că, am putea să ne gândim mai serios asupra problemelor, ce viitorul ne li impune cu atâta necesitate”. (...) Tinerimea universitară română din deosebitele centre studențești și-a trimis însă delegații la congresul dela Putna, în bună speranță că vor sevârși ceva cum se cade.

Reprezentanții studenților din București erau: Gh. Dem. Teodorescu, I.A. Brătescu și Grigore Tocilescu; din Viena sosiră: Ioan Slavici, M. Eminescu, Gribovski, Pamfil Dan, Vasile Morariu, Sterie Ciurcu și Ilie Luță; Ieșenii trimiseră pe: Resu, Irimescu și Maroneanu, iar din Berlin veni numai A.D. Xenopol, care a ținut și cuvântarea festivă. Programul care avea să fie obiectul discuției conținea următoarele puncte: **1.Prin ce ar putea întreaga junime română academică desvolta omogen?; 2.Prin ce ar putea generațiunea prezentă contribui la generalizarea culturii?; 3.În ce direcție să proceadă junimea română spre a putea crea condițiunile unei desvoltări sigure și permanente?; 4.Care ram al desvoltării trebuie să atragă mai cu deosebire atențiunea junimii?; 5.Când și unde să fie viitorul congres?**

Proiectul acesta a fost compus de comitetul central din Viena și împărțit tuturor studenților români și societăților lor.

La Viena proiectul a fost discutat mai întâi în ședință secretă, răspunzându-se tot odată la fiecare punct: **1. Prin o organizație care face cu putință ca toți tinerii români academici să steie în neîntreruptă atingere spirituală;** spre acest scop să se înființeze societăți academice, la care să conlucre cu toții, iar congrese de felul acesta să se ție cât mai des. **2. Prin o organizație care să facă cu putință ca deosebitele clase sociale ale națiunii să se atingă spiritual spre acest scop.** Juni inteligenți să formeze peste tot locul comitete provinciale; în toată provincial română să se formeze câte un comitet central. **3. Combătând cosmopolitismul prin naționalism. Spre acest scop să se studieze înclinările, datinele, obiceiurile etc. poporului român în genere și în special.** Să ne năzuim a fi conduși de trebuințele, convingerile și situațiunile generale - în loc de cele speciale. Să deșteptăm în popor conștiința despre trebuințele sale latente, arătându-i calea spre a le îndești. Să ne însușim cugetarea originală românească, dela popor, - **în loc de a ne cugeta după calapod străin.** **4. Desvoltarea economică.** Spre acest scop atât comitetul cât și societățile academice să introducă sistemul de prelegeri publice, lucrând cu puteri unite pentru crearea claselor pozitive de meseriași, industriași etc. **5. În Transilvania la anul 1874 în 19 august. Spre acest scop să se ridice o capelă modestă pe locul unde a fost ucis Mihai Viteazul, pe câmpia Turzii.** În 19 August să se sfințească biserica și să se serbeze o serbare de amintire, iar la congres să fie reprezentate toate comitetele provinciale. După cum se vede, programul era destul de frumos, dar foarte greu de realizat. Revista literară proiectată pentru toți studenți români, avea să poarte titlul: „**Organ științific literar**” și să apară la Viena. Luni seara în 16/28 August 1871 se strânseră în sufrageria mănăstirii din Putna la vr’o 30-35 de tineri, spre a desbate cele patru puncte din programul alcătuit în Viena. „**Fiind tineri, studenții erau porniți mai mult spre ceartă, decât spre sfat și cu desăvârșire indisciplinabili.** Ținea fiecare să-și spună în toată libertatea părerea și să-și dea pe față simțămintele și ilusiunile. La început apăruse și comisarul (guvernului) și atunci se potoliră toți ca prin farmec. (...)

Eminescu încă a luat parte la congres, dar n’a vorbit nimica. El spuse că cele patru teme puse în discuție nu erau de mai înainte cunoscute celei mai mari părți din studenți, că prin urmare nu erau studiate, și nici nu vor putea fi rezolvate așa de ușor. Și în adevăr, acest congres nu a avut nici un rezultat practic, (...) Mai târziu, după această dată, s’au organizat o sumedenie de congrese ale studenților în România, (...) **dar fără ca tinerimea să se aleagă cu vr’un folos.** (...) Dar lumea românească începu a se premeni și rânduri de studenți mai serioși conduceau an de an destinele societăților academice, care din simple asociații de petreceri, au devenit pe încetul instituții de cultură națională. Lipsia însă o legătură mai trainică între aceste societăți și o unitate în programul lor de muncă. (...) **S’au schimbat vremile!** Au trecut destui ani, **ca amintirea vieții de studenți epicureni să se stângă cu desăvârșire.** Azi orice

Român trebuie să lege de numele de student fapta cea mai curată, cea mai vitează și cea mai îndrăzneță pentru neam! Societățile studentești au trecut cu timpul printr'o criză intelectuală care în adevăr s'a simțit. Și pricina nu trebuie căutată aiurea, decât în lupta trecută, care urmează aproape nesimțită, între vechile obiceiuri studentești și între noile credințe naționaliste și doruri de altă viață ale tineretului ce de câțva timp intră în viața universitară: „**Quod bonum, faustum furtunatumque sit!**”». (n.r.: „**Ce este bine, să fie norocos pentru toți!**”).

Aurel C. Popovici s-a implicat activ - în perioada anilor de studenție din Viena (1885-1888) - în activitatea societății, fiind unul din animatorii „**României June**”, fiind ales în comitetul de conducere din partea studenților mediciști (încă din primul an), în anul doi fiind ales vicepreședinte al societății. În revista „**Familia**” (nr.6 din 8/20 februarie 1887) este prezentată următoarea știre: «**Societatea academică social-literară „România Jună**” din Viena s-a ales pe anul administrativ 1886/7 următorul comitet: **President Aurelian C. Grigorovici**; stud. în med.: vice-president **Aurel C. Popovici**; secretar **I. Vasile Bologa** stud. în phil.; secretar II. **Francisc Besan** stud. în forest; cassar **Nicolae Hacman** stud. în med.; controlor **Victor Roșca** stud în med.; bibliotecar **Ilie Beu** stud. In phil.; econom **Constantin Brailean** stud. In forest». Se păstrează „**Mapa jubiliară**” oferită de membrii coloniei românești din Viena (în 1887) redacției „**Gazetei Transilvaniei**” - cu ocazia sărbătoririi a 50 de ani de la fondarea publicației brașovene. Frumoasa și prețioasa mapa este înscrisă în categoria „Tezaur patrimoniu mobil - jud. Brașov”, fiind executată de firma „August Klein Wien Graben Nr.20”, datată „Viena, Decemvre 1887” și conținând în interior 3 pagini cu semnăturile a 62 de personalități, între acestea fiind și ale lui Nicolae Teclu, Tudor cavalier de Flondor, dr. Emil Codru Drăgușanu, Aurelian C. Grigorovici, **Aurel C. Popovici**, Vigil Oniț, Valeriu Bologa.(fișa 12.10.2021, Valer Rus, CIMEC).

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<https://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2023-anul-a-c-popovici-xi-fiind-tineri-studentii-erai-porniti-mai-mult-spre-cearta-societatile--au-trecut-cu-timpul-printro-criza-intelectuala-sa-nascut-constiinta-168907.html>

The screenshot shows a web browser displaying a news article on the website Tribuna.ro. The article title is "2023 - Anul A.C. Popovici (XI): fiind tineri, studenții erau porniți mai mult spre ceartă? - societățile ... au trecut cu timpul printr'o criză intelectuală! - s'a născut conștiința?". The author is Marius HALMAGHI, published on 12.03.2023 at 22:32, with 216 views and 0 comments. There is an advertisement for "Lensa RABLA" eyeglasses.

În: *Tribuna*, 12 martie 2023